

Muazzam Ibrohimova 1975-yilda Farg'ona viloyatining Quvasoy shahrida tavallud topgan. Bolajonlar uchun "Oqtoshlik shumtakalarning Yangi Zilopiyadagi sarguzashtlari", "Ikki do'st", "Sumalakxo'r samolyot" kabi kitoblari nashr etilgan.

Chuchvarachi chumchuq xola

Muazzam Ibrohimova

Bahor kelib chor atroflar
Ko'z quvnatib yashnadi.
Chuchvarachi chumchuq
xola
O'z ishini boshladi.

Erta tongdan erinmasdan
Giyoh terdi o'tloqda.
Charchasa ham, churq
etmasdan
Obdon yuvdi buloqda.

Surpa yozib, xamir qordi
Bo'lib rosa ovora.
Ta'mi shirin chuchvaraga
To'lib ketdi tog'ora...

– Kelib qoling, hoy, yeb
qoling
Ko'klamoyning oshidan.
Sizga atay terib keldim
Qir, adirlar qoshidan.

Yalpiz chiqdi, ariqlarning
Roshlarini cho'qisam,
Ming bir dardga shifo ekan,
Kitoblardan o'qisam.

Jag'-jag' qonni tozalasa,
Yordam berar ismaloq.
Ehhe, qancha quvvat
bo'lar
Quyonguloq otquloq.

Barchasini sanar bo'lsam,
Sovib qolar chuchvaram.
Qani, keling, bugun tekin,
Bo'shab qolsin tog'oram.

Ayiqpolvon, birpasgina
Yemay turgin asalni,
Bu giyohlar asalday zo'r!
Davolaydi kasalni.

Bo'ri tog'a, o'tib ketmang
Mazasini bilmasdan.
Tulkibonu, chuchvara yeng,
Chumchuqxo'rlik qilmasdan.

Qoplon aka, yotibsizmi
Qarab quruq suyakka?
Ikki kosa chuchvara yeb,
Kuch qo'shing-da, bilakka.

Xolamizning oshxonasi
O'rmonimiz yonida.
Uch-to'rt to'nka o'rindiqlar,
Maysa unar polida.

Joy yetmagan yerga qo'ndi,
Kim daraxtning uchiga.
Ishonmasdi ahli o'rmon
Chuchvaraning kuchiga.

Yeb bo'lishgach, maza qilib
Qoshiqlarni yalashdi.
Yuqi qolgan tog'orani
Olmaxonlar talashdi.

Mo'jiza ko'p kuttirmadi,
Qoyil qoldi barchasi.
Ko'p dardlardan xalos bo'ldi
Kasallarning qanchasi.

Shundan buyon qish tugamay
Taqillasa tomoqlar,
Chuchvaraxo'r jonivorlar
Terib kelar giyohlar.

Tulkixon der: –
Avval buni
Toza yuvib olamiz.
Horib-charchab qolmasin-da,
Chuchvarachi xolamiz!

1. She'r kimning nomidan aytilgan?
2. Chumchuq xola bahor kelishi bilan qanday ishlarni bajaradi?
3. She'rda qaysi jonivorlar tilga olingan?
4. Giyohlar haqida qanday ma'lumotga egasiz?
5. Nima uchun jonivorlar ko'p dardlardan xalos bo'ldi?
6. She'rdagi chumchuq xola obrazi kimga qiyoslangan? Jonivorlar-chi?
7. *"Mo'jiza ko'p kuttirmadi,
Qoyil qoldi barchasi"*, deganda shoira qanday mo'jizani nazarda tutgan?

Chumchuq xolaning chuchvara tayyorlash jarayoni aks etgan misralarni o'qing.
Chumchuq xolaning murojaati aks etgan to'rtliklarni o'qing.
Guyohlarning foydasi keltirilgan satrlarni o'qing.

Rasmlardan she'rda aytilgan giyohlarni toping.

Yalpizning ming dardga davo ekanligini bilarmidingiz? Yalpiz yurak faoliyatini yaxshilashi, tez-tez urishining oldini olishi, qon aylanishini me'yorga keltirishi va terlatish xususiyatlari zamonlar sinovidan o'tgan. Undan shamollashda va isitmani tushirishda foydalanilgan. Yalpizning yallig'lanishiga qarshi malhamligi ma'lum.

Shifrlangan so'zlarni toping.

1	s	i	j	q
2	t	a	y	u
3	g'	n	r	o
4	l	p	m	z
	A	B	C	D

1. C3, B3, A1, B1, B4, D1
2. D2, A3, D4, D3, A1, D2, D4
3. B4, A4, C1, B3, A1, D2, D4
4. C4, B3, A2, C4, B3, A2

Siz yana qanday ko'katlarni bilasiz?

She'rni ifodali o'qing. She'rda berilgan gilyohlar haqida ma'lumot to'plang.